

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿಯವರೇ, ನಿಮಗೆ ನಿಯಮ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಯಜಮಾನರಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೇ ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ತಾವು ಹೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಬರೀ ಇವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಅವರಿಗೂ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾಳೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಿಂದ ಉತ್ತರ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿಯವರೇ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿ. ವೀಳುಬಾವರ ಅವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ :

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—(ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಥಮ ಅದ್ವೈತ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಮುಂದೂಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಆಗ ತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ೫ ಅಥವಾ ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಫ್ಲಾನ್ ಡೆಲಿಗೇಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಲಾಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಲ್ಲಾ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರಷನ್ ಡೆಲಿಗೇಟ್ಸ್ ಬರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನೀವೂ ಕೂಡಾ ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಿಂದಲೇ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರಷನ್ ಡೆಲಿಗೇಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಡೆಲಿಗೇಟ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದೇನು? ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೇ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅದರಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವೊತ್ತು ಇನ್ನೇನು ವಿಷಯ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಆದಮೇಲೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸೋಣ. ಈಗ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಎರಡೂ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯದ ಈ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳವಳ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಆತಂಕ ಇದೆ ಎಂಬುದು, ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಸುಮಾರು ೧೮ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಸಮಯದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬರಗಾರದ ತೀವ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ, ಜನರಿಗೆ ಅದಂತಹ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ, ಜಾನುವಾರಗಳಿಗೆ ಅದ ಬಂದು ಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಸುಮಾರು ೧೯೦೬೪ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಆದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಏಕಮೇವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ತೀವ್ರವಾದ ಬರಗಾಲ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಡೆದಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಇಂತಹ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಬರಗಾಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ನಡೆದಿವೆಯಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಆಗಬೇಕೋ ಆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೂಡಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚುಗೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುಂಜಿವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಈ ಒಂದು ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕವಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಹೋದಸಲ ನಡೆದಂತಹ ಚರ್ಚೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉಚ್ಚೇಖವಾಗಿದೆ. ಆಗಸ್ಟ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಗಲೂ ಕೂಡಾ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೇ ಹೊ ಖರ್ಚು ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಖಾಗೇಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅವರೂ ಕೂಡಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸಿದಂತಹ ವಹಿವಾಟು ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜಾನುವಾರು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತ ಮೇವು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಕಟುಕರಿಗೆ ದನಕರುಗಳನ್ನು ವಾರಂಟ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆ, ಎನ್ನುವುದು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಯ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಖಾತೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು

ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಮಂತ್ರಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೊಕ್ಕವೇ? ದಯವಿಟ್ಟು ಸದನದ ಘನತೆ ಗೌರವ ಗಂಭೀರತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ರವರ ಮಾತನ್ನೂ ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಶ್ಯವಾದ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆ. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಮುಂದೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾವು ಕಳೆದ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಕ್ಕಟ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತೇ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಹೆಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಕೆಲಸ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿ. ತಾವು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ಸಮನ್ವಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲಾದರೂ ಸಮನ್ವಯತೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರೆ ಮಾತ್ರನಾದರೂ ಸಾಕು, ಅದು ಪ್ರಶ್ನೇಕೆ. ನೀವು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇವತ್ತು ಹೊರಡಬೇಕು. You may represent. But, this is not the way to meet the sensitivity of the whole question. This is what we feel. This reflects the whole system upon which the Government is working.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕಾರಣ ಇದೆ. ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಜರಿ ಇದ್ದರು. ಈ ಚರ್ಚೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಬರುತ್ತದೆನ್ನುವ ನಿಗದಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆನ್ನುವ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವ ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದು ದಿಂದ ಅವರು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಜಾನುವಾರು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಹ ಕಳೆದ ಸಲ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಜಾಗುತ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಹೊರಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ ೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತೇಖರನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ

ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳವರ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಟೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳವರೂ ತಮ್ಮ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹುಲ್ಲು ಇನ್ನು ೧೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೈ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಂಥಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲನ್ನು ದನಕರುಗಳು ಮೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೂಯ್ಲಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೂಯ್ಲಾ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರಿಸತ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಹುಲ್ಲನ್ನು ದನಕರುಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಇಲಾಖೆಯವರು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರುಗಳು ಮೇಯುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲುಗಳು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಷವಾಗುತ್ತದೆ. ದನಕರುಗಳ ಪಾಲಕರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ರೋಗಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ದನಕರುಗಳು ಮೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಯ್ಲಾಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೂಯ್ಲಾ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ — ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಮತ್ತು ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಿದ್ಧಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಅಲ್ಲಿ ಮಾನೆ, ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಡು ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಯಂಥೆಚ್ಚುವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದನಕರುಗಳು ಯಾವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದರೆ ವಿಷ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷದ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲ.

ಳಿ-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ದನಕರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ. — ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಅದು ರೂಢಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ದನಕರುಗಳು ತಿಂದರೂ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಅಲ್ಲಿ ಬಯಲುಸೀಮೆ ದನಗಳೂ ಇವೆ. ಸೊಪ್ಪು, ದಂಟು, ಜೋಳ, ಕರಿಕೆ, ಹಸಿರು ಅದನ್ನು ತಿಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ದನಕರುಗಳು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಂಗಿಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾಲಿಗೆ ಕುಯ್ಲಾತಕ್ಕಂಥ ಹುಲ್ಲು ನಾನು ಪ್ರವಾಹ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾಲಿಗೆ ಕುಯ್ಲಾತಕ್ಕಂಥ ಹುಲ್ಲು ಸಂಚಾರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಭೂಪತಿರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ವೈತಪ್ರದೇಶದ ಬಾರ್ಲಿಗನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ದನಕರುಗಳು ಇದನ್ನು ತಿನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹುಲ್ಲು ನಮ್ಮ ದನಗಳಿಗೆ ತಿಂದರೂ ಏನೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ದನಕರುಗಳು ಬಯಲುಸೀಮೆಯಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮೇಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತವೆ. ಬೆಳಿಗರಿ ರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹುಲ್ಲು ಇದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೇಗ ಕುಯ್ಲಾಕ್ಕೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಶಾಸಕರು ಈ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಂದರೆ ದನ

ಕರಂಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗನ ಬಿಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಬುದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇವಿದೆ ಮೇವಿನ ಶೇಖರಣೆಗಾಗಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಣವನ್ನು ಸಹಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶೇಖರಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಕರಂಗಳಿಗೆ ಮೇಯತಕ್ಕಂಥ ಹುಲ್ಲು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದರಂತೆ ಸಭೆ ಕರೆದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ವರೆಗೆ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ವರೆಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹುಲ್ಲು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಶೇಖರಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರೂ ಕೂಡಾ ಅವರ ನೆಂಟರ ಹತ್ತಿರ, ಅವರುಗಳೆಯರ ಹತ್ತಿರ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ರೈತ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಲಾರಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂತು. ಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಕಡೆಗೆ ಯಾವ ರೈತ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೋ ಅವರಿಗೆ ಲಾರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ರೈತರು ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಲಾರಿ ಒಸರ್ಸ್ ೨-೩ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಡೀಸಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಮಾಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹುಲ್ಲಿನ ವಿತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ೭೫೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೌಟುಕಿಳಿ ಜನ ರೈತರು ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿವರಗಳನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಡೀಸಲ್‌ ಗಾಗಿ ೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇವಾಗುತ್ತಿ, ಫಲಿಪ್ರಾಭ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೈತ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೋ, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮಾಖಾಂತರ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ತಕವಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವಂಥ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಖಾಂತರ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ರೈತ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಆಪ್ರಿಲ್ ಮೇಜಿ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೈತ ಕೂಡಾ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬೀಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆದಂಥ ಮೇವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಹುಲ್ಲು ಇದರ ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಒಣ ಹುಲ್ಲು ಅದರ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಟನ್ ಖರೀದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ನೀರಿನಿಂದ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಬೆಲೆಗೆಂತ ೨೫ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹುಲ್ಲು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ

ಗೋಧಿ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೭೦೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆ ಅದು ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಸ್ಯದತ್ತಿ ಮಲಪ್ರಭ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸುಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಿತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಹಾಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಪ್ಪತ್ತು ಒಡ್ಡಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ? ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೇವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ಮೇವು ಬೇಕು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೂ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗಿದೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ತಾವು ಸಾಕವುದಿನಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು...

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈವರೆಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ದನಕರುಗಳು ಇವೆ, ಎಷ್ಟು ಮೇವು ಇದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುನರುಚ್ಚರಣೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, cattle affected village affected. All those things are there. ಅದನ್ನು ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನೀವು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಕ್ಯಾಟಲ್‌ಗೆ ಬರ ಎಪ್ಪಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿಗೆ ೫-೫ ಕೆ. ಜಿ. ಯಂತೆ ಬೇಕೆಂದೂ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೫ ಕೆ. ಜಿ. ಯಂತೆ ಇಂದರೆ, ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೇಕು. ಈ ೫೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕಟ್ಟಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಕ್ಯಾಟಲ್‌ಫೀಡ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಪಶ್ಯವಿರುವ ಮೆಲಾಸಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯೂರಿಯಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕ್ಯಾಟಲ್‌ಫೀಡ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಅವಶ್ಯವಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೆಲಾಸಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳೂ ಫೀಡ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ೪ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಫೀಡ್ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರೇ ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳತುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರ ಉತ್ತರ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಫೀಡ್ ಅದರೆ ೨ ಕೆ. ಜಿ. ಬೇಕು, ಹುಲ್ಲು ಅದರೆ ೫ ಕೆ. ಜಿ. ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಲೆಕ್ಕ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಹರ್ಷಾಣ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಜಾಬ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೪ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬತ್ತದ ತಾಡು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಸಿನ್ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪಂಜಾಬ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೫-೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಗೋಧಿಯು ಮತ್ತು ಬತ್ತದ ತಾಡನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಟ್ರೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಪು ನಡೆದ ಕಾರಣದಿಂದ, ಬರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ನಾನು ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಜಾಬ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರೂ ಹುಲ್ಲು ಬಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ದುಕರಗಳನ್ನು ಕಟುಕರಿಗೆ ಮಾರಕೂಡದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ನೂರು ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗ ೬೪ ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದನಕರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಉಳಿದ ಕಡೆಯೂ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್, ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಂ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಮಧುಗಿರಿ, ರೋಣ, ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆ ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದನಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದರು, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕಡೆ, ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರು, ಅದನ್ನೂ, ನಾನು ಒದುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಖರ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಂಡರಗಿ ಮತ್ತು ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೋಣ, ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆ ಇವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಂಜಯ್‌ನವರೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ಎರಡು ಗೋಶಾಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫಾರ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸಾವಿರಾರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ದನಕರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮೇವಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ತಾವೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಮುಂಡರಗಿ ಗೋಶಾಲೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಯವರೂ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದನಕರುಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಬೆಸ್ಪರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೆಟೀಸರಿ ತಾಕೈರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಿವಿ ಗುರುತಿನ ಓಲೆಯನ್ನು ಚುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ, ಟೆಪ್ಪಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇನ್‌ಷೂರನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಷೂರನ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಂಪ್ಲು ಮೇವಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟೈಟ್ ಇದೆ, ನೀರು ಇದೆ. ನಾನು ಇವೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ...

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.— ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೌಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಸದನಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ, ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಸಮ್ಯಕ್ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅದರಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.....

(ಗೊಂಡಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರೇ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ಅವರ ರಿಪ್ಲೈ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈಗ ಯಾರೂ ಮಧ್ಯೆ ಕೀಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಗೋಶಾಲೆ ವಿಚಾರ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಥಮವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಏನೋ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸೋಣ, ಮಾನ್ಯ ನಂಜಯ್ಯವರಾ ಅವರು ಎರಡು ಗೋಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಆ ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರು. ಆದೇರೀತಿ ಮಂಡರಗಿ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ್ಥವಾದ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನೋಡಿ ಬಂದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರೇ, ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ನೀವೇ ಮಾಡಿರುವ ತರಪ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬನ್ನಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತೋರಿಸಲಿ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಡಪಟ್ಟಿ.—ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಹುನುಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ನೀವು ಹೇಳುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ನೂರು ದನಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ANNOUNCEMENT

Parliamentary Delegation from USSR

MR. SPEAKER.—A parliamentary delegation from USSR headed by H. E. Mr. Vassily V. Kuznetsov, Alternate Member of the Politbureau of the CPSU Central Committee, First Vice Chairman of the Presidium of the Supreme Soviet of the USSR has arrived in Bangalore to-day. The delegates are now in the Official Gallery. On behalf of the members of this House and on my own, I extend a very warm and hearty welcome, and I hope they will enjoy their brief stay in the city.

SRI S. R. BOMMAI —Mr. Speaker, I was dwelling upon the severe drought situation prevailing in the State and the efforts made by State Government to provide fodder for the affected cattle, I was mentioning in all the Government has spent 450 lakhs of rupees for growing, fodder, for securing fodder and transportation of fodder not only within the State but from the State of Punjab and Haryana. We have already opened 64 cattle camps wherein the farmer, who is not able to give sufficient protection to his cattle, who is not able to feed, should not be driven to distress and sell the cattle to the butchers, and instead they may be safely brought to the cattle camps. I was also mentioning cattle camps have been so arranged where the cattle will be received, examined by the Veterinary Doctors and identification marks will be fixed and they will be taken care of during the period of drought and after the rainy season when the farmer is able to take them, they will be delivered to him. This is how we would like to preserve the cattle wealth, which is most essential for farming community for the agricultural operation. This is a country where we have not been able to mechanise our agriculture. In the near future it is very difficult to mechanise our agriculture. It involves the question of employment. Mechanisation may throw many of the farmers out of their job and many of the agricultural labourers, who depend entirely on agriculture, would be without job. With this in view we have to preserve the cattle wealth and the Government has rushed to their help. Mr. Speaker Sir, so far as the drinking water is concerned...

SRI K. H. PATIL.—In this case, we have made out a case that the cattle strength that has been shown by the Hon. Minister cannot be fed as the requirement every day is 50,000 tonnes of grass. Has the Minister shown to this House that whether he has got sufficient stock to feed the animals at least for a month?

SRI M. S. KRISHNAN.—Hon. Minister is now pleased to say that the country require mechanisation of agriculture. I do not know why agriculture needs mechanisation. It requires first of all basic land reforms and...

SRI S. R. BOMMAI —So far as Land Refoms are concerned...

SRI R. VENKATARAMAIAH.—According his own figures, the affected cattle is 1.02 crores. He has been able to supply fodder upto 46,000. That is the figure. 006. Can it be taken as an honest effort?

SRI S. R. BOMMAI.—The Hon. Member Mr. Krishnan has raised a basic question of land reforms. I am proud to say that Karnataka has successfully implemented land reforms during the last 10 years

and many of the tillers have become owners of the land. Coming to mechanisation of agriculture, through cooperatives of small farmers, they can own tractors and other machines. And we can improve the agriculture, if we introduce machines. Then the question comes, How to give self employment to the surplus labour that is there in the rural areas? We cannot for a moment think of modernising and mechanising agriculture without planning for agro based industries, rural industries or cottages industries. Apart from this, my friends have raised very relevant questions. When the affected cattle population is 1 crore, the provision that has been made by the Government is quite inadequate. That is the point they want to make out

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಬಹಳ ಆದರ್ಶವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲಿ ಇವೆ? ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲೂ ಗೋಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಟುಕರ ಕೈಗೆ ಹೋಗುವ ದನಗಳನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಗೋಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಟುಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ಬದಲು, ನಮ್ಮ ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಇವರ ಉದ್ದೇಶ ಇರಬಹುದು, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಘಾಡರ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಗೋಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯಲಿ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಎಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಳ್ಳೆಯ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಗೋಶಾಲೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂಡತಕ್ಕ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಸಹ ಬಂದಿವೆ, ಕೆಲವು ಸಾಯುವಂಥವುಗಳೂ ಬಂದಿವೆ.

೪-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಅಂತಹ ಒಳಿಯ ದನಕರುಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇವಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು, ಕೆಲವು ಗೋಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಮೇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೋಶಾಲೆಗೂ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಇದೆ. ಎಷ್ಟೇ ದನಕರುಗಳು ಬಂದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಕತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಮಗೆ ಸಪ್ತಮಾ ಆಗಲಿ ಎಂದೇ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ನೇಳದ ಪ್ರಕಾರವೇ ೫ ಕೋಟಿ ಕೆಜಿ ಘಾಡರ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ತಪ್ಪು ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು, ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸ್ರಾನಿರುವುದು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸಂಬಿಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕೊಡಲಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಿಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಇವರು ಸುಮಾರು ೫೦

ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವುದು ೯೪ ಲಕ್ಷ ದನಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಸಾಯದ ಹಾಗೆ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳಲಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಇವತ್ತು ೭೪ ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಬಹುದು. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ನೂರಲ್ಲ ಸಾವಿರ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಗೋಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೋಶಾಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದನಕರುಗಳು ಏಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಹುಲ್ಲು ಸಿಗುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆ ತೆಗೆದರೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ದನ ಬೇಕಾದರೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ, ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಗೋಶಾಲೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಫಾಡರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಉ-ಉಗಿರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೋಶ ಇತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ. ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಕೇಂದ್ರದವರು ಅವರ ಸ್ಟಡಿ ಟೀಮ್ ಕಳಿಸಿ ಅವರು ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಾಡರ್‌ಗೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ತಾವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಎಂದರೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಇದು ನಮ್ಮ ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರವೇ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದೇನು ಚರ್ಚೆಯೋ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆಯೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಎರಡೂ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ, ಭಾಷಣವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಡೆಯವರು, ಈ ಕಡೆಯವರೂ ವಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಲಿ ಒಂದು ಸಲ. ಆಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಈ ಕಡೆ ಕೂಡವರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಜಿನ್ನಾಗಿದೆ. ನೀವು ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬಾಿ ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಹಾಕಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಲಮೇಲೆ ನೀವೇ ಕಿರೀಟ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನನಗಂತೂ ಆ ಮನೋಪಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ವಾತನಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಆತಂಕ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಟಂಪ್‌ಷನ್ ಆಗಬಾರದು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಏನೋ ದಾಸ್ತಖತವಾದ ಮಾತು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋ ಆಗಬಹುದು. ನಾನು ಆಗಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ಮಾತಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕೊಟ್ಟ ಮಂಗಿಯಲಿ. ಆಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲಿ ಆಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸದನವನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಉ-ಉಗಿರ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಗೋಶಾಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಾವೇ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಗೋಶಾಲೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಫಾಡರ್

ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ೨ ಕೋಟಿ ಮೇವಿಗೆ ಎಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರು. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ ? ೩೦,೩೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾದರೆ ಪಿಎಸ್ ರಿಫೋರ್ಬನ್ನು ತಾವು ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾಡಿ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣವೆಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಗೋಶಾಲೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವೂ ಶಕಬಾಷಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯ. — ಆಯಿತು. Supply of enriched food for cattle ೨.೫೦ ಕೋಟಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಎರಡು ಮೇವೊ-ರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ. Supply of enriched food Rs. 150 lakhs. ಇವೆರಡೂ ಟೋಟಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡೀಚರ್ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ೪೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನೀವು ಅರ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದವರು ಮೇವು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಫುಡ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನೀರಿನ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದರೆ ಅವರು ಡಿಸ್‌ಲೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮೇವು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರೇ ತಾವು ಅರ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಮೇವು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ನೀರಿನ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಂದು ಕೊಟ್ಟು ಮೇವಿನ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಖರ್ಚು ಆಗಿಲ್ಲ ಏಕೆ ? ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಖರ್ಚು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ? ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದೇ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು. ಬೋರ್‌ವೆಲ್, ರೀಜನರೇಷನ್ ಪಂಪ್ಸ್ ಅದಕ್ಕೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೮,೩೪,೪೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಾವು ೯,೪೭,೦೦,೦೦೦ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೧೬ ರಿಂದ ೧೮ ಲಕ್ಷ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದವರ್ಷ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಟರ್ ಸೋರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಲು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಒಂದು ಸಲ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಡಿಸ್‌ಅಲೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ೨೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಡಿಸ್‌ಅಲೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದು ೨೬.೬೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆಗ ಬರಗಾಲದ ತೀವ್ರತೆ ಇತ್ತು. ನಾವು ಡಿಸ್‌ಬರ್ ಅಂತ್ಯದೊಳಗಾಗಿ ೩೨.೫೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಾ ಡಿಸ್‌ಅಲೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಆದರೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇದ್ದು ೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ೪೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದೇ ವಾದವನ್ನು ಕಳೆದ ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಟೀಮ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ೩೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ ೨೦ ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಆಗಿದೆ. ಗುಜರಾತ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳದ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡಾ ನನ್ನ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿ

ಯವರು ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ವ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಂನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕೇವಲ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೋ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೋ ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕುಡಿಯಾಡಿ ನೀರಿನ ಬದಲಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರೆ, ಮೇವು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಬದಗಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ. — ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. It is the question of organising things, instead of depending on the officers. ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಆಫ್ ಫಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾರ್ಕೇನರಾದಲ್ಲಿ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಕೊಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ಕೂಲಿ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡವಿಯು ಗದ್ದೆಗಳು ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಬೀರೆ ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಡವಿಗಿಂತ ಭತ್ತ ಬೆಳೆದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಯ್ಯರೆ ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟನ್ ಹುಲ್ಲು ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಡವಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವೋ ಅಥವಾ ರೈತನಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಸುಲಭವೋ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಲೇಬರ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಜಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಾ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏವರಗಳನ್ನು ನಾನು ಆಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ನನ್ನ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಇಷ್ಟೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಟನ್ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅದೇ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯಿಂದ ರೈತ ನೆಲಸಮ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಈಗಲೇ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ರೈತ ನಾವು ಹೇಳಿದ ರೇಟೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ಸರ್ಕಾರ ಎಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯಾಗಿದೆ. ರೈತನು ಹೇಗೆ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಸುಮಾರು ೧೧ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ

ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ೭೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬರಗಾಲದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೫೩.೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವೇಸ್ ಅಂಡ್ ಮಿಷನ್ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾವುದೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಮಂಗಳದ ಹಣ. ಮಂಗಳದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಯಾವುದೇ ನಿಧನಾದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅಲ್ಲ. ಪುಟ್ಟಪಟ್ಟಾ ಬಂದಂಥ ಹಣ ಅಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಆ ಕಡೆಯ ಗೆಳೆಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವೇಸ್ ಅಂಡ್ ಮಿಷನ್ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನಾವು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ೭೦.೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೀಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡಾ ಸುಮಾರು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬರಗಾಲದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದಾದ ೭೦.೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾನು ಮುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಈ ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು, ಅವುಗಳ ವಿವರವಾದಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ, ಜನರಿಂದ ಜನನಾಯಕರಾದಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನವರವರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಆ ಕೆಲಸ ಯಾವುದು? ಅದರ ಅಂದಾಜು ಹಣ ಎಷ್ಟು? ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಂಥ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದ ಹಣ ಎಷ್ಟು? ಈ ತರಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಮಾರು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಈಪೂರ್ವ ತಮಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನನಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಉಕ್ಕುವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಇದು ಮೊದಲಂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬರಗಾಲದ ಹಣ ಯಾವಂತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಈಗ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಈ ಪ್ರಶ್ನಕದ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ೩೦-೧೨-೧೯೮೫ರವರೆಗೆ ಅಥಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಆಸ್ತಿ ವಿವರ, ಆಸ್ತಿಪ್ರಯೋಜಕ, ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳು ೪೮೫೭ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡು ದಾರಿಗಳು ೩೫೯೬ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳು ಇದ್ದ ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ೯೦೫೧ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು, ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳು ೨೫೫ ಹೊಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು ೧೬೦೫, ನೀರಾವರಿ ಕಾಲುವೆಗಳು ೧೨೦೫, ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೩೧,೭೬೮, ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ೩೦ ೨೯೩ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ೫೯೨ ಇದ್ದರೆ ಇತರ ಕಟ್ಟಡಗಳು ೨೦೭೩. ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆದಂಥ ವಿವರಗಳು ಇದೆ. How assets have been built? ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಪುನಃ ಅದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುವಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವುಗಳಿಗೆ ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾ, ರೋಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೊಳೆಗಳನ್ನು

ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಹಲವಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಆಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ೫ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೨೩ ಲಕ್ಷ ಕೃಷಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಇದನ್ನು ಮಂಚ್ಚೆಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ೮ ರಿಂದ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟರನ್ನೂ ನೇಮಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಒಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನೂ ನೇಮಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಳಗೊಳಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರುತ್ತಾರೆ, ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿಯೇ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಇದರ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ೫ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಇವೊತ್ತು ಸುಮಾರು ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಹಳ ಆರೋಗ್ಯ ಏತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಖಗೇಯವರು ಹಿಂದೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲ ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಅವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಅವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆಗ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು, ಈಗ ನೀವು ಮಾಡಿದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ನೀವು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಸತ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಂಬಬಹುದೇ? ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬಂದರಲ್ಲೇ ೩ ಲಕ್ಷ ೪೫ ಸಾವಿರ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದರೊಳಗೆ ೭೦,೭೨೨ ಆಮೇಲೆ ೧೯,೪೮೨ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ೧೯ ಸಾವಿರದೊಳಗೆ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಗದಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೨-೨ ಸಾವಿರ ಎಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಂಬೋಣವೇ? ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಂಬೋಣವೇ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸಾರವರು ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ತಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ಪೆಷಿಟಿಕ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಲಾರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕು ಸಹ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ೧೩೨ ಟ್ಯಾಂಕು. ಇನ್ನೂ ರೋಡ್ಸ್, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ೩೨೬. ಕೋಲಾರ ೫೬೩, ತುಮಕೂರು ೭೦೬- ಮೈಸೂರು ೧೭೩೭, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೆಳಗಂ ೮೨೪. ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಹೋದಸಲ ಕಾಲ್‌ಕುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಲಾರಕ್ಕೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ನೋಡಿದರೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೩ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದರ ಕೆಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ತಾರತಮ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ೧೩೨ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ೧, ಬೆಂಗಳೂರು ೮, ಮೈಸೂರು ೩೨ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ ಅವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ನಿಂತೇ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಿರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಯೀಲ್ಡ್ ಆದರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲ ಅವರು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇತ್ತು. ೬ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೮೦ ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಖಾಗ್‌ಯವರು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂದು ರಾಜ್ಯದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರ್ಣಿಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ೧೨,೧೪೪ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ೧೦೨ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಫೆಕ್ಟೆಡ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ೮೨ ಲಕ್ಷ, ಕ್ಯಾಟಲ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಅಷ್ಟೇ, ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ. ಜೂನ್, ಆಗಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿಯ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಫೆಕ್ಟೆಡ್ ವಿರಿಯಾದ ಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ, ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಇವೊತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಫಾರ್ಡರ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅನಂತರ ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಫಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಫಾರ್ಡರ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹುಲ್ಲು ಹೋಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಬೇಲ್ ಹುಲ್ಲು ಹೋಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದರೂ ನಾವು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಹಿಂದೆ ಅವರು ಕೂಡ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣ ಇಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಂಪೇರಿಟೀವ್ ಪಿಕ್ಚರ್ ನಾನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಾರಂಜಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಬರಗಾಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಕಾಲುವೆ ಗಲ್ಲುಗಳಿದ್ದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲೋಯರ್ ಮಲ್ಲೇವರಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಅಮರ್‌ಜಾ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಚಂದ್ರಪಲ್ಲಿ ಚಿಂಟೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆಣ್ಣೆತೊರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇವೊತ್ತು ನಾವೂ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಂಜಿ ರೀತಿಯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೆಣ್ಣೆತೊರೆಗೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕಾರಂಜಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಈಗ ತಾವು ನೀತಿರಹಿತ ಒಮ್ಮಾಟಿರೀ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಖಾಟಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮೇಜರ್ ಮತ್ಸು ಖಾಡಿಯು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾಗಿದೆ ಅದು ಇನ್ನೂವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲ ಇದ್ದಾಗ ತಾವು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೂ, ಈ ಬರಗಾಲಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೇಳಿ, ಈಗ ತಮ್ಮದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ೯೦ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಆಫ್‌ಕ್ರೆಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ತಮ್ಮ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಒಂದು ಪ್ರೈವೆಟ್ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಆಫ್‌ಕ್ರೆಡ್ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಸುಮಾರು ೫೦ ಲಕ್ಷ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೆಬರರ್ಸ್‌ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪರ್ ಡೇ ಪರ್ ಹೆಡ್ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ೬ ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಒಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂತ್ರೆ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಗಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಾಗ್ದಾನದ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಏನು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಪರ್ ಡೇ ಪರ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಒಂದು ಪ್ರೈವೆಟ್ ಬೀಳು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಗೋರಾತಿ ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು, ನೀವು ಕೂಡಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ 2.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಬೇಕು. ಅವರದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಸಹಿತ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವು, ನೀವು ಕೇಳೋಣ. ನಿಜವಾದ ಅಂಕ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದರೆ ನೀವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಸಮ್ಮನ್ನು ತಪ್ಪುದಾಗಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕಂಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ 80 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಆಫೆಕ್ಟೆಡ್ ಆದಾಗ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು. ಅವತ್ತು ಬರಗಾಲದ ಅಂಕಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು 80 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅಪೂರ್ವ ಮುಲ್ಲಾವರಿಗೆ 80 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಾಣಿ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ರಂಗನಾಯಕನಕೆರೆಗೆ 80 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಚೇನಳ್ಳಿಗೆ 80 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಿರೇಹಳ್ಳಕ್ಕೆ 80 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವರಣಾಕ್ಕೆ 80 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾಳ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಬಿನಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೇವಾವತಿಗೆ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಐದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೀಡಿಯಂ ಅಂಡ್ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 80 ರಿಂದ 90 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚ್ 31 ರೊಳಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಯಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಕೆಲಸದ ಬಿಲ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಅನೇಕೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ, ಟೆಂಡರ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಸ್ವೇ ತರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಸ್ ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಈ ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದರೆ ಬ್ಲಡ್ ಪ್ರೆಜರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಅವರ ಸಮಯವೂ ಆಯಿತು ತಮಗೂ ಬ್ಲಡ್ ಪ್ರೆಜರ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಅವರು ಹೇಳುವಂತಹ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಈ ಹಣ ಏನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಹೊಸ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದರೆ ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ೪೦-೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಸ್ ಇದೆ. ನಾನು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸಹಜ ಇದೆ. ಈ ಹಣ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ, ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಪರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಜಗಳ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಬಾರ್ಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯ ಬಹುತೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಆರ್. ಎಲ್. ಇ. ಜಿ. ಪಿ., ಎನ್ ಆರ್. ಇ. ಪಿ., ಡಿ. ಪಿ. ಎ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್. ಒ. ಸಿ. ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರಾದ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಬೇಕು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜನರು ಕೂಡ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾದ್ದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ೫೦ ಜನ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೂಡ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಬಹುದು, ಆದರೂ ಕೂಡ ೧೫೦ ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ, ಅವು ತಾಂಡುಗಳಾಗಿಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ಒಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ ೫ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ಮುಗಿಸಬೇಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಕುಂಬಾ ಕ್ವಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ತುಂಬಾ ಕ್ವಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪನವರೇ ಆರು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸೋಣ. ೫-೩೦ರ ವರೆಗೆ ಸಭೆ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಸ್ವಾಮಿ, ೬ ಗಂಟೆಯ ತನಕ ನಡೆಸೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲಿಮಿಟರಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ೨೦೦೨ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಬರಗಾಲ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೨೨೬೬ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಹಳೆ ಕಥೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳು ತ್ರೀರಿ ? ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ಪೀಕರ್‌ನವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ನಜೀಫ್ ಸಾಬರ್‌ರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೋಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಜಾರಾದರೆ ಹೇಗೆ ? ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಬೇಜಾರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದೇನಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇವು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಬರಗಾಲ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅದ್ಭುತವೇ, ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಂದಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೇಯವರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫಿಕಾರಿಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಆಗಿರುವುದು ಏನು ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನುಸುಮ್ಮನೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹೊರಗೆ ಹೊಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ; ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡವೆ ? ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಬರಗಾಲ ಇರುವಂಥ ಕಡೆ ಕೂಡ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೨೦೮೨ ಬಾವಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ; ಬರಗಾಲದ ಹೊಂದಿಂದ ೨೨೬೩ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ೬೦೮೮ ಬಾವಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ; ಬರಗಾಲದ ಹೊಂದಿಂದ ೮೫೮ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ೭೬೨೨ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ; ಬರಗಾಲದ ಹೊಂದಿಂದ ೬೭೦೮ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ; ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ೨೭೨೮ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ; ಬರಗಾಲದ ಹೊಂದಿಂದ ೭೭೫೭ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತಾ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇವು ಮತ್ತು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿವೆ. ಅಂಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಮ್ಮ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನೀವು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? We have raised it in the DC Meeting in front of your District Minister. ಸಮ್ಮನೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು, ಅಂತಹದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಅಂತೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು

ಕೇಳುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡೋಣ ; ಮಾಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೋ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರ, ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವುಗಳು ಸಮ್ಮನೆ ಕೇಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನೋಡಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಓಸಂ ನಿಮಿಷಗಳಷ್ಟು ಕಾಲದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲಿ, ಆ ಮೇಲೆ ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ. ಈಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೀಸರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಾವುಗಳು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಾಗ, ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಯಾವಂತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಯಾವಂತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ, ಮೈ ಬೆವರುತ್ತದೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮೈ ಬೆವರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ? ... ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬೆವರುವಂತಹ ಕೆಲಸ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರವರ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲಿ ತಾವು ಈಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಇವತ್ತು ಸರಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರಿಗೆ ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ನೀವು. ಇವತ್ತು ನಾವು ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವುಗಳು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಇವರ ಮಾತು ಒಂದು ಗಾದೆಯಂತೆ ಇದೆ. “ಹಿಂದಿನದು ನೆನಕೊ, ಹಿಮ್ಮಡಿ ತೊಳ್ಳೊ” ಎಂದು. ಹಿಂದೆಂದು ನೆನೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರು ಏನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಇವರು ನೆನಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಇವರು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿಚಾರ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಪ್ಪನವರೇ, ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ, ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಸಮಾನ್ಯ ಇದ್ದು ಕೇಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಪ್ಪನವರೇ, ತಾವು ಆ ಕಡೆ ನೋಡಬೇಡಿ. ಮಾನ್ಯ ವಿಕಾಸತಯ್ಯನವರು ತಾವು ಕೂಡ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಸುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತೂ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಹಿಂದೆಯೂ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಆದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ದೇವೇಗೌಡರು ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾರ್‌ರವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಡಿಬೇಟ್ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳೂ ಇವೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಈ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಬರುವ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಜನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಗಂಟುಗದಲ್ಲೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಪ್ಪರಾ ಕೃಷ್ಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೭ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಣ್ಣೆ ತೂಕ ಯೋಜನೆಗೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪರಾ ಮಂಜೂಪುರಿ, ಲೋಪುರಾ ಮಂಜೂಪುರಿಗೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ. ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಕುರಿತು ತಾವುಗಳು ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಕೂಡಲೆ ಹಣ ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜಲ್ಲಾವಾರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ತಾವುಗಳು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೇವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ೧೫ ಎಕರೆಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯ ವಿತರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಗೋಶಾಲೆಗೆ ತಂದರೆ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಾಂಡರ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ೧೫ ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಟನ್ ಮೇವನ್ನು ಹೊಟ್ಟನ್ನು, ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮೇವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಫಾಂಡರ್‌ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳು ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬಾಯಂ ಆಗಿ ಮುಂದುವರಿಯ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬರಗಾಲ ಬರಬಹುದು, ಬಾರದೇ ಇರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೂಡ ಒಂದು ಫಾಂಡರ್‌ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. We establish the Foder Bank within 15 days. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಫಾಂಡರ್‌ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೂ. ೭-೫೦ ಇದ್ದು ದನ್ನು ಈಗ ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮೇಜಿಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಾ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳು?

1 ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ — ನೀವು ಕೊಡುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಕಿಟ್ ಸಿಗರೇಟು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿರ್ಗ. — ಸಿಗರೇಟು ಸೇರುವುದು ಆಯಿತು, ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ — ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆಪಲ್ಪರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ರಾಗಿ ಜೋಳ, ಯಾವುದೇ ಆಗಬಹುದು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ೧-೫೦ ಪೈಸೆ ಕೆ.ಜಿ ಗೆ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ೧-೨೦ ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಫ್ರೀ ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ೧-೫೦ ಪೈಸೆಗೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ೨೫ ಪೈಸೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ೧-೨೫ಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ಕೂಲಿಯು ೮-೨೦ ಪೈಸೆ ಆದಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ವೆನ್‌ಷನ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಏನಿವೆ, ಕರೀಫ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆದರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ತಿಂಗಳ ಅಂತರದೊಳಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಂದರೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ರೆಮಿಷನ್ ಸರ್ವೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕರೀಫ್ ಮತ್ತು ರಬೀಸ್ ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದ ವಿಲೇಜಸ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೇಜಿಸ್ ಓರೊಳಗಾಗಿ ರಬೀಸ್ ವಿಲೇಜಸ್‌ಗೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇಯ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶಿ-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಅದನ್ನು ರೀಷೆಡ್‌ಯೂಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರೀಷೆಡ್‌ಯೂಲ್ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಬಡ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೆರೆ ಇರಬಹುದು. ದನಕರುಗಳ ಗೋಕಟ್ಟೆ ಇರಬಹುದು-ಅವುಗಳ ಹೂಳು ತಗಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬರೀ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದು ಇಪ್ಪತ್ತಿಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ೭೨ರಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅದರ ಡಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಬೇಕಾದರೆ ಏನಾದರೂ ಆಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಹುಡುಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಅದು ಇಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊಸದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಹಿಂದೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಆಧ್ಯಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ವಿಧಾನಸೌಧದ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆ ಇದ್ದರೂ ಹುಡುಕಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಅದರ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೇ ಮೊದಲು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ವಿಚಾರ ಬದಲಾಗಿದೆ, ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಗೈಡ್ ಲೈನ್ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವೈಸ್ ಹಣ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಯಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೇ ಕೋಡ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಬರಗಾಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರೊಡನೆ ತಮಗೆ ಇದರ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೇಂದ್ರದ ವಿಚಾರ ಅದು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೇಗೋ ೬೦ ವರ್ಷ ಆದ ನಿರ್ಗತನಿಗಿಲ್ಲ ವೆನ್‌ಪನ್ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ಸಾಕು ಹೇಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಉತ್ತರ ಸೇವೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಉಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಯೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನೋ ಮಾಡಿದೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಫೈಡ್ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಸ್ಟೇಷಿಂಗ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉನೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಪೂಟಿನ್‌ಮುಲ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಡ್ರೈಲಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗಗಳು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್, —ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಹಂತದಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಡೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರು ನಾವು ಏನು ಸಹಾಯ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸಹ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಜಂಟಿ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ : ಬುಟಾಸಿಂಗ್ ಅವರನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಕರೆದರೆ ಬರ್ತಿ ಎಂಬ ಬರ್ತಿ ಎಂಬುದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ತಾವು ಒಯ್ಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ. ಇಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ನಿಯೋಗ ಹೋಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ; ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇರಲಿ, ಎಂ.ಪಿ. ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಎಂ.ಪಿ.ಗಳು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ) ೬೦ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ದೊಡ್ಡ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜಾತಿಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜಾತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಂಥೆಂಥ ಅಸ್ತ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆಯೆ ವಿವರವನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ರೈತರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಅಂಥ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಬರೆದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿ, ಎಲ್ಲಿಯವನೇ ಇರಲಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರೇತರರೇ ಇರಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೂಡ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಕೆಲವು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆದರದಷ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹ್ಯೂಮನ್ ಸೈಕಾಲಜಿಯನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದರೆ ಇಂಚು ಪಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಳತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಪಾದನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಶಾಸಕರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡಬೇಕು? ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹವು ಸರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಟೆಕ್ನಿಕಲಿ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರು ಸರ್ಗೋಪ್ಸ್ ವಿಸಿಟ್ಸ್, ಚೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೇ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಥೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಬಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಂಟ್ರೋಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕಂಠಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ನಿಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬೇರೆ ಯಾವ ಶಾಸಕಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು, ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಡಿ.ಸಿ.ಎ.ಸಿ. ಸ್ಟೆಷನ್ ಡಿ.ಸಿ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎಷೆಷ್ಚು ಚೆಕ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಲ್ಲದೆ ಡೈರಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮೆಮಿಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೆಷರ್‌ಮೆಂಟ್ ಬುಕ್ ಅನ್ನು ಮೆಮಿಂಟೇನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದರು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹೋದಾಗ ಡೈರಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ ಬಿಡಿ, ಸುಮ್ಮನಿರಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಬಂದೆರಡು ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇರಬಹುದು. ಈ ಬರಗಾಲದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋಪಮೋಷಗಳು ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚಾವಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅವರಿಂದ ನಾವು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಲೆಕ್ಕವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಂಜಿ ಅಥ್ ವರ್ಕ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.

ಎಸ್ಪಿ.ಎಂ.ಟಿ. ಫಿಣೀಕಲ್ ಎಸ್ಪಿ.ಎಂ.ಟಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ವೀಕ್ಷಿಸ್ಪೀಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಮಂಜೂರಿಸಿಟ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ನಾಗ್‌ತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಓಡಿಯತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದರಿಂದ ದೀಮಾರಲ್ಯಸ್ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಶಾಸಕರು ಕೂಡ ಇನ್‌ವೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಮೆಷರ್‌ಮೆಂಟ್ ಬುಕ್ ಕೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲು ಈ ಬಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಏನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಶಾಸಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೨-೩ ಸಾರಿ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಬೆಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಇದ್ದರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಹಿರಿಯೂರಿನ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹೆಸರೇ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರೇ ಬೇರೆ ಇದ್ದರು. ಕೂಲಿಯನ್ನು ೭ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸಿದರು. ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨-೩ ದಿನ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವೇನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಊರು ಜನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ, ಸೂಪರ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಗೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆರೆ, ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಗಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ವಿವರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಗದಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಮಾರು ೨೨ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಗದಗ, ರೋಣ ಮಂಡರಗಿ ಮತ್ತು ನರಗುಂದ. ಗದಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸ್ಪೆಷೀಟಿ ಕೆಳಗೆ ೨೪, ಎಸ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಕೆಳಗೆ ೧೧, ಆರ್. ಎಲ್. ಇ. ಪಿ. ಕೆಳಗೆ ೩, ಕೆ.ಸಿ.ಟಿ. ಕೆಳಗೆ ೧೬, ೧೭, ೪೦೦ ಚಲರ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ೧೭-೧-೧೯೮೬ರ ತನಕ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನನಗೂ ಕಾಪಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೂ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ೨,೨೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ತಾವು ಏನು ನೋಡಿದೀರಿ ಅದು ಬಿಡಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪಿಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿಯವರದ್ದು ಬೇರೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ಪಿಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಬಿಡಿ. ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೧೯೭೬-೭೭ ಪ್ರೈಸೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದ ಸಲುವಾಗಿ ೧,೮೨,೭೭೭-೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ನೀರಾವರಿ ಸಲುವಾಗಿ ೮೦,೮೯೦-೬೦ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರಣ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಅವರು ಅಫೀಸ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ

೫೦,೪೩೩-೨೫ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು, ಸಾಧನೆಗಳೇನು ? ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದಲ್ಲ, ನಾನು ಬೇರೆ ಅಂಕ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎಂದೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಹಡ್ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ ಮತ್ತು ಫಾರ್ಮ್‌ನವರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಟ್ಟು ೧೧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಎರಡು ಮಾತ್ರ. ಸಾಗೋಟಿ ಮತ್ತು ಚಿಂಚಿಲಿ ಉಳಿದ ಕಡೆ ಎಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸರಿ, ಗದಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾನು ಕೆಲಸದ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಿಡಿಬಿನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಯಾವ್ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ. ಯಾವ್ಯಾವ ರಸ್ತೆ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಕೆಲಸದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾರೀಖಿನದೂ, ಆಯಾ ಎಂಪ್ಲೊಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಪಿ ಕಳಿಸಿಬಿಡಿ. ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಐಟಿಎಂ‌ವೈಸ್ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸ ಒಡಿಬ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ, ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆರೆ ಇರಬಹುದು. ರಸ್ತೆ ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಜಮಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸುಮ್ಮನೇ ಏಕೆ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಕೈಪಾದ್ಯಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೇಳುವುದು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ್ದು ದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸ್ಪಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್ ಆಗಿದೆ, ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದಾರೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನ ಜನರೇನೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದಯಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನನ್ನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ಹಾಗೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ್ದು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಏನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯವರು ರೆಗ್ಯುಲರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಬರಗಾಲದ ಕೆಲಸ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಂಕ್ ನಿಮಗೆ ತಪ್ಪಿದೆ. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗದಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ೧೬ ಲಕ್ಷ ೯೬ ಸಾವಿರ ೮೦೪ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ೭,೪೭,೦೦೦ ಮುಂಡರಗಿಯಲ್ಲಿ ೮,೭೬,೦೦೦ ಹಾಗೆಯೇ ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ೪,೨೦,೦೦೦ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಪಾಟೀಲರೇ, ಇದು ಜಾಲಪ್ಪನವರ ಇಲಾಖೆಯವಲ್ಲ, ದೇವಗೌಡರ ಇಲಾಖೆಯದಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಭಾವ ಪರಿಶ್ಚಿತಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಒಟ್ಟು ೬೦ ಲಕ್ಷ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ನಾವು ಈಗ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಧನ್ಯವಾದ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ಸಾರ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು, ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಸ್ತೀನೆಂದರು. ವಿವರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಶನಿವಾರವೂ ಅಧಿವೇಶನವೂ ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗೋಣ. ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡೋಣ. ಈ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು.—ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೂಡ ನಾನೂ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗ ಕೂಡ ಆಗದೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂತೋಷ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅವರು ಲೋಕಪಾಲರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಆರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುವುದು ಬೇಡ. ಬದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನೇ ಆಪಾದನೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಮನೆಗೆ ಕೊಡಲಿ, ತಪುಗೆ ಕೊಡಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ನಾನು ಶಿರಸಾವಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಪ್ಪು ಕಂಡುಬಂದರೆ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು. ಯಾವುದೋ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಂದವನಲ್ಲ. 30 ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಶಾಸಕ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪಕ್ಷ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯಾರು ಎಂದು. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಓಡಿಬಂದಿಲ್ಲ ನಾನು. ಅಂಜಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವನಲ್ಲ ನಾನು. ಈ ಮನೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಏನು ಎಂದು

(ಗೊಂದಲ)

ಚುನಾವಣೆಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹುಬ್ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಬರಲಿ. ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಗದಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಬೇಡ, ಒಂದು ಅರ್ಧರೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲೋಣ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸೋಣ.

(ಗೊಂದಲ)

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚಳಿಗಾಂನಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಫಲೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬಡವರ ಕೆಲಸ ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರೇ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರೇ ಈಗ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಬರೋಣ ಬೇಕಾದರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಬಂದರೆ ಇಬ್ಬರ ಪೈಕಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ನಾನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೇ ಉತ್ತರ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನೇನೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಗದಗಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಕು ಮಂಗಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಫೈರ್ಲಾನ್‌ನಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಏನೆಂದು? ಘಡ್ ಗ್ರೇನ್ಸ್ ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಹಂಚಿರಿ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ಲಾನವರೂ ಕೂಡಾ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅದಮೇಲೆ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“ನಿನ್ನ ಅರ್ಜಿಯ... ಲೋಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶ್ರೀ ಬುದಪ್ಪ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಈದ್ವಾರ್ ಇವರಿಗೆ 31 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿತರಣೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.”

ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದಾದರೂ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗ ತಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನಗೆ ಬರೆದಿಲ್ಲ ನೀವು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯವಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬರೆದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಕಾಲುನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು 20 ಪೇಜು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನೀವು ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರು ಎಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೆಮಿನಿಸ್ಟ್‌ಗೂ ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ತಪ್ಪೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. (ಗೊಂದಲ) ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೂ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜನ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನ ಬೇಡ ಎಂದೂ ಲಬೋ ಲಬೋ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಅಲ್ಲ. ತಾವು.....

(ಗೊಂದಲ)

ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಗದಿ ಸಣ್ಣದು. ದುಡ್ಡು ತಿಂದಿದ್ದು, ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅದು ಬೇರೆ. ಅವರು ರೆಸಿಡ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಳಜಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಾ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟೆ. ನಾವು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡೋಣ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು? ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾರಿ ಹೋಗಿದೆಯೇ ನಿಮಗೆ?

SRI K.H. PATIL.—“Who is this K.H. Patil? An ordinary MLA” ಎಂದು ಮೇಲೆ ತಮ್ಮಂತಹವರ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಟೀಲರೇ, ತಾವು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ವಸ್ತು ಇದೆ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕಾಂಟ್ರಿವರ್ಸಿ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಇದೇನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರೇ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಬರೀ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಗಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರೇ ನಾನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಏನಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮತಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ? ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾದಿಸಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವೇಗೌಡರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಇವೊತ್ತೇ ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದರೆ, ಹಣ ಕೂಡಿಸಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇಂದೇ ಬರೆಯಿರಿ. ತಾವು ಇದ್ದೀರಿ; ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ತಾವು ತುಂಬಾ ಹಿರಿಯ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದೀರಿ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ? “ಹಿರಿಯರಾದ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದಿತ್ತು” ಎಂದು ನಾನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂತಹ ಶಬ್ದ ಆದುದು. ಯಾರೋ ನಿಮಗೆ ಕೆವಿ ಚುಟ್ಟಿದರೆ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಎಡಿಷನ್ ಓದಿ. ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇರಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ವಿಚಾರ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೂ ತಾವು ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರೇ.—ತಾವು ಹೇಳೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. (ಗೊಂದಲ) ನನಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಉಳಿದ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ವಾದ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದನ್ನು ಮೊಯ್ದೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಕಾಂಟ್ರಿವರ್ಸಿ ಓದಿ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೇ ಸಲಹೆ ಇರಲಿ ನಾನು ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಏನೇ ಸಲಹೆ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬರಗಾಲ ನಿಧಿಗಾಗಿ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಇವತ್ತು ಮೇವುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಸಲಹೆ ಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಕಡೆಯ ಹಿರಿಯರು ಹಾಗೂ ಆ ಕಡೆಯ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಕೂಲಿ ಬೇಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದು; ಆಹಾರ

ಧಾನ್ಯ ಒವಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದು; ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಹಾಗೂ ಈ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತು ೨ ಎತ್ತು, ೪ ಎತ್ತು, ೬ ಎತ್ತು ಹೊಂದಿ ೮ ಎಕರೆ, ೧೦ ಎಕರೆ, ೨೦ ಎಕರೆ, ೩೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆ ಬರದೇ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಣ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ಒತ್ತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಇಡತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿಗಯಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಇವೆ, ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಮೇವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಏನಿದೆ ಅದು ಕೂಲಿ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿದೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆತನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ೬ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅವನಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೇಕು. ಅವನು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಗೋಶಾಲೆಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಕಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಸಹಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆ ಇದೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಡೆಯ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ರೈತ ಏನಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಬೇರೆಯವರ ಜಮೀನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗೋಶಾಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟು, ಮೇವು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಇದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಲಹೆಕೊಡಬೇಕು, ಸಹಕಾರ ನೀಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ, ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ದಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಮನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳ ಎವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಅದು ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಗೋಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮೇಳಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಂಬಿಸತಕ್ಕ ಗೋಷಿಗ ಹೋಗಿಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ೧೦೩ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ಫೋಟೋವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು. ನೀವು ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಪತ್ರಿಕಾ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ೪ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ

೫೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ೫೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿರುವವರು ನೀವು. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ೧೦೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯ ವಿಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರಿದಾಗ ಇವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿರಬಹುದು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿರಬಹುದು, ಅವೆರೂ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಅಥವಾ ಗುಳೇ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ರೋಡುಗಳ ಕೆಲಸ, ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಿದ ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾವೂ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನರ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ನೀವು ಏನು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನು ೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಕಳೆದ ೪-೫ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂತೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ೧೦೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಿದೆ. ಅಂದರೆ ೧೦೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೧೦೦ ಜಾಗಗಳನ್ನೂ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ದನಕರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ೫೯. ಈಗ ಈ ಗೋಶಾಲೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಅದರ ಹೊಸಕೋಟೆಯ ಗೋಶಾಲೆಗೆ ದನಗಳೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾವು ೧೦೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಂತೋಷ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ೫೦ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದನಕರುಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ೫೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದನಕರುಗಳು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ Actually they have been inaugurated in the sense. ೫೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. In Hosakote, not a single cattle has come. ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ದನವೂ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಇನ್ನು ಕೆಲಸಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ? ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಯಾಯ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ಬೇರೆಯವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. Scarcity Committee will have to take up the responsibility and take a decision. ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬ ಸಚಿವರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದವಾಗ ೧೯೮೦-೮೧, ೮೧-೮೨ ಮತ್ತು ೮೨-೮೩ರವರೆಗೆ ಈ ೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೨೯.೪೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರ ಪೈಕಿ ೨೮.೬೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವರು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದುದು ೫೧.೯೩ ಕೋಟಿ ರೂ. ೩ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೪೬.೭೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು ೩೨.೮೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂತು ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಬ್‌ಮಿಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ೨೯.೪೭ ಕೋಟಿ ರೂ. ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದು ೨೮.೬೧ ಕೋಟಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ೪೬.೭೩ ಕೋಟಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದಾಗ ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ೩೨.೮೬ ಕೋಟಿ. ಅಂದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು ? ಇದರಿಂದ ಏನು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಅಕೌಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. There is a difference between the the ceiling fixed and the releases made ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ೫೧.೯೩ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು, ೩ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೩ರವರೆಗೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ೨-೩ ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚಿದೆ. ೨ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬೧.೯೩ ಕೋಟಿ. ಇದು ೧೯೮೪-೮೫ರವರೆಗಿನ ಲೆಕ್ಕ. ಈ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವು ಆ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ೩ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೨೮.೬೧ ಕೋಟಿ ರೂ. ೨ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು (೮೪-೮೫ರವರೆಗೆ) ೩೨.೮೬ ಕೋಟಿ ರೂ. ಈ ೨ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಲ್ಲಿ ೮ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತ ಏನೇನೋ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸದನವನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಾಷಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಮಯವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನೂ ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದೆ.

ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ In view of the continuous drought for all the three years, we have to make a case before the Government of India to make a provision for 50 percent loan and 50 percent Grant by the 8th Finance Commission. ೭ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮತ್ತು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಕೂಡ

ಇದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನೀವು ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಓನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ, ಆ ಹಣ ಬಹಳ ಗಾತ್ರದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು They treated it as 50 percent Grant and 50 percent Assistance. Expenditure as against Ceiling in 5 years in the 6th Plan is 123 crores.

ಐದು ವರ್ಷದ್ದು. ಆರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ 2.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೀಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ceiling as against 2800 and old ಐದು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ 0.25 ಕೋಟಿ is not a money which cannot be met ತಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಎಷ್ಟು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ The crucial role of the State Government is very important. ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈ ಎತ್ತಿ ಆಶಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾದರೆ ಹಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. We must present a case that we have spent so much, you will have to give that ಎಂದು. ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 0.25 ಕೋಟಿ. Only with plan aids, you can make out a case. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವಂತಾಗಿದೆ. I support your case. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪ್ಲಾನ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ Can you take it? Let us present a case. ಅದನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ ತಾವು ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. In that case ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ 1985-86 is the first year of the 7th Five year Plan ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಐವತ್ತು ಐವತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ತಮಗೆ we salute you. ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ You will have to make out a case before Central Government under the norms which are available.

ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ನಾರಮ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ನಾರಮ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ As a layman any body will feel but we have forgotton that the 6th Five Year Plan has already ended. We are in the first leg of the 7th Plan. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಟಿನ್ಯೂಯಸ್‌ಯಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. That is difficult ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಬರಗಾಲ ಹಿಂದೆ ಇಂಥಿಂಥಾ ಶಾಲಾಕೀನಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಲಾಸ್ತ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾರ್ಮಸ್ ಬೇಂಟ್ ಆಯಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಆಯಾ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಆನರರಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಕಂಟಿನ್ಯೂಯಸ್ ಆಗಿ ಡಾಟ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಟ್ಸ್ ಸೀವಿಯರ್ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡ ರೇಟ್ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾವಂತಿ ಮಾಡನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಮಾಡನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬರೇ ರೈನ್ ಗೇಜ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕು ಅದರ ರೈನ್ ಗೇಜ್ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದೊಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈನ್ ಗೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈನ್‌ಗೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಟೈಮ್ ರೈನ್‌ಗೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರೆಡಿಟರಿಯಾ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಕ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹಾಕಾಕಾರ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಟೈಮ್ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. Release the money according to that criteria ಅದರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಶಾಸಕರ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಪಾಪ ಶಾಸಕರ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೊಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಅಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಹಣ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ಲಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅರ್ಥಗಂಟಿ ಮಾತನಾಡಲಿ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಇರಲಿ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಟ್ ಸಿಚ್ಚು ಯೇಷನ್ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸಂಟ್ರಾಟ್ ಮಾಡುವುದು. ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯ ಆಧಾರದಿಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನರೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನರೇಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖಜ್ಜೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಫರ್‌ಫಾರ್ಮನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೪೩ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನರೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ೧೯೮೫-೮೬ಕ್ಕೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನರೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಫಾಸ್ಟ್ ರಿಗ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೫೦-೨೦೦ ಅಡಿ ಆಳ ತೆಗೆದರೂ ಸಹ ನೀರೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫಾಸ್ಟ್ ರಿಗ್ಸ್ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ರಿಗ್ಸ್ ಬಂದುದು ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಿಂದಲಾದರೂ ಬಾರೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಫಾಸ್ಟ್ ರಿಗ್ಸ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಎಫೆಕ್ಟಿಡ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ದದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ಲಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ಸದನವನ್ನು ಏನೋ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕಂಟಿನ್ಯೂಯಸ್ ಆಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಬರಬಂದಲ್ಲಿ ೫೦, ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲೋನ್‌ಗೆ ಎಲಿಜಬಲ್

ಇದ್ದೇವೆ, if it is continuous we are eligible. We have written to the Central Government. They have agreed. ಕಂಟಿನ್ಯೂಯಸ್ ಆಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬರಗಾಲವಿದ್ದರೆ In principle, Government of India has agreed we have made efforts. ತಮಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. They have agreed. They have accepted it. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದೆ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.— ತಮಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಾರದೆಂದು ಇಲ್ಲ, ತಮಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ರವರು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು, ನಮ್ಮದು ಬರಟು ಭಾಷೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಆ ಆರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಇರಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ 33.30 ಕೋಟಿ ಇದು ಮಾರ್ಚ್ 30ಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಅರ್ಬನ್ ಪಾರ್ಟರ್ ಗೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ನಾವು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮೀರಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪನ್ ಆಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೇವು ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಣ ಫಂಡರ್ ಮೀರಿದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರದವರ ಮನವೊಲಿಸಲೆಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುತೇಕ ಅವರು ಬಹುಕೋಳಿ ತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಎಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೂ ೧೨ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದಹಾಗಾಯಿತು. ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಯಾವಾಗ ಬರಗಾಲ ಬಂದರೂ ಇದು ಹೀಗೆಯೇ. ೧೯೭೨-೭೩ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಇದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ? ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು ಆದಾಗ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಖೇಗೇಯವರು ಬಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲಸ ಬೇಕೆಂದು ಬಂದವರು ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಎರಳು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಹಣ ದೊರಕಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರ್.—ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಜೀರ್ ಸಾಬ್ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಳೆದ ಅಭಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಜನ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುತ್ತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಬಹುದು, ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೆಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಇರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಬಹುದು. ಸುಮಾರಾಗಿ ಇಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೆಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾಯಕರೇ.....

೬-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್ ಇದೆಯೋ, ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ, ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಫಾರಮ್ ೭, ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಗಿರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ೩೨೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ೫೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ೭೦೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ೧,೭೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕ್ಷಾಮ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ೧,೩೪೫, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ೧,೦೨೨, ಧಾರವಾಡ ೯೨೨, ಬೆಳಗಾವಿ ೮೨೪, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ೫ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಅನುಬಂಧ—೧೨ ನ್ಯಾ ರೋಡ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ೧೫೮ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ವರ್ಕ್ಸ್, ೧೫೮, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ೧೩೫, ಬೆಳಗಾವಿ ೨೭೬, ಬಿಜಾಪುರ ೯೭೭, ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಅಪ್ರೋಚ್ ರೋಡ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ೧೮೫, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ೮೦೨, ಇಂಫ್ರಾವೆಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ರೋಡ್ಸ್, ಹಾಸನ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೭೮, ತುಮಕೂರು ೭೭೫, ಕೋಲಾರ ೬೭೧ ಹಾಸನ ೮೦೨, ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಫ್ರಾವೆಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಸಿಂಗ್ ರೋಡ್ಸ್ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ೨೮೨೫, ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಪಂಪ್ಸ್ ೭೭೬, ಅನಂತರ ಈ ರೋಡ್ಸ್, ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳು, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ೧೩೨, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ೮, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ೦, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ೮, ಇದು ಇಷ್ಟು ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಖಂಡನೀಯ, ಇವರಿಗೆ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವರ ಮಾತು ಜರುಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಹೊರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಬೇರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಖಂಡನೀಯ, ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಗಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ನಮಗೆ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್‌ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಹೊಸದಾಗಿ ನನಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಇನ್ನು ವಿರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬೇಕೆಂದರೆ, ವಿವರೀತ ಅಬ್ಬರದ ಪ್ರಚಾರ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಾವು ಬನ್ನಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡೋಣ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಬ್ಬರದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಏನೋ ಬದು ಬೋದಲ್ನ ಥಿಯರಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಏನೋ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆವು. ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆವು ಎನ್ನುವ ಅಬ್ಬರದ ಪ್ರಚಾರ ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅಮ್ಮಾವರು ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬ್ಲಡ್ ಪುಜರ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಹೋರಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಫಾದರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರೀತ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಫಾದರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಡಿ.ಸಿ. ಯವರಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೋಲಾರ ಡಿ.ಸಿ. ಯಿಂದ ವಿತ್‌ಡೌ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರೆ, ತಮಗೆ ಚರ್ಚೆ ಅಂದರೂ ಭಾಷಣವೇ ? ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಅಂದರೂ ಭಾಷಣವೇ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಈಗಲೇ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಅದರೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್‌ನಲ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಲ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇತ್ತು. ಈಗ ಬೋರ್ ವಲ್ ಆಗಿಯಾವ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಬಿಲ್ಸ್ ಎರ್ಟ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಯಾವಾಗಲೇ ಅವರು ಬಂದಾಗ ತೋರಿಸಿದೆವು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೀಗೆ ಗುಜು ಗುಜು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಮೇಜರ್ ಅಂಡ್ ವಾಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೇಜರ್ ಅಂಡ್ ವಾಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಜರ್ ಅಂಡ್ ವಾಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಹಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಕೃಂತೂ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ತಮಕೂರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಕಾಲತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಅಂದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಅಂಡ್ ವಾಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮೇಜರ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಪಂಚಾಬಿನಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ರೈತರಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಲೋನ್ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕೊಡಿ, ಅವರೇ ಬೆಳೆದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಯಾತಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಬು ಪರಿಯಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಾ, ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ವಿವರಣೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ? ಅಥವಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ? ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೩೯೫ ಲಕ್ಷ ೨೧ ಸಾವಿರ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ೪೦೩ ಲಕ್ಷ ೭೬ ಸಾವಿರ, ತಮಕೂರು ೪೭ ಲಕ್ಷ ೭ ಸಾವಿರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

೪೦೨ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಸಾವಿರ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ೩೧೬ ಲಕ್ಷ, ಮೈಸೂರು ೩೩೪ ಲಕ್ಷ, ಮಂಡ್ಯ ೧೦೨ ಲಕ್ಷ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ೧೭೨ ಲಕ್ಷ, ಹಾಸನ ೩೨೭ ಲಕ್ಷ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ೪೭೭ ಲಕ್ಷ. ನೀವು ಏನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಂದರೆ ಫಾಡರ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ...

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರೇ, ನೀವು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರು, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ದಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರೋಫಾರಂ—೭ Total expenditure incurred in each districts works in Lakhs.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಮಗೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ನಂಬರ್ ಅಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಇದರಲ್ಲಿ ಟೋಟಲ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ವೇಟ್ ಎರಡರಲ್ಲಿದೆ, ಪ್ರೋಫಾರಂ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ೦೦ ಸಾವಿರ ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ರೋಡ್ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ಇರಬಹುದು, ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾದ ಗ್ರಾಂಡ್ ಟೋಟಲ್ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರೋಫಾರಂ ೭ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಕ್ಸ್‌ವೆಂಡಿಚರ್ ಇನ್ ಈಜ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್, ವರ್ಕ್, ಇನ್ ಲಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಪ್ರೋಫಾರಂ—೭ ಅದನ್ನು ಓದಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಫಿಗರ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ವರ್ಕ್ ಅಂದರೆ ಎ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ವರ್ಕ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ವರ್ಕ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಟೋಟಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೪೦೨ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಒಂದು ಮಾತು ಸತ್ಯ. ಮೇಜರ್ ಅಂಡ್ ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ೩-೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಅದು ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಅವರು ಫಾರಂ ನಂಬರ್ ೭ ಕೇಳಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಓದಿ. ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅದರಲ್ಲಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾರತಮ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಸರಿ ಮಾಡಿ, ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೇಳತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ. ಸಿ. ಅವರು ಏನು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಫಾಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ೫ ಲಕ್ಷ ಮೇವು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ೫ ಕ್ಷಾರಿಫಿಕೇಷನ್, ಮಾತ್ರ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೌದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಒಂದು ಈಗಾಗಲೇ ದಂಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಂಥ ವಯಸ್ಸಾದಂಥ ಜನರು ಮಕ್ಕಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲದಲ್ಲಿ ಭೇಕರ ಬರಗಾಲ ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರ ವನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ? ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭೇಕರ ಬರಗಾಲ ಇದ್ದು ರೈತರು ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾ ಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರೈತ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತುಕತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ? ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು, ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಈಗ ತಮ್ಮ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಈ ತರಹ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೆ. ಜಿ. ದವಸಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಮಾನ್ಯ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೈಕ್ಲೋನ್ ರಿಗ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ರಿಗ್ ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ತರಹ ರಿಗ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅಂತರ ಜಲ ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೋರೆವೆಲ್ ತೆಗೆದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಭಾಗ ಫೇಲ್ಯೂರ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ದಂಡು ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಬೋರೆವೆಲ್ ತೆಗೆಯುವ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಈ ದಿನವೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ, ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದಾಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. — ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ಸ್ವಾಮಿ, ಕ್ಷಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಾವಿಗಳು ಆಗಬೇಕಾದ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ ೨೦ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾಳೆಯೇ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ೬೦ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಬರಗಾಲ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ, ಕೂಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇರುವ ಕಡೆ, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ. — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಈ ವರ್ಷ ಬರಗಾಲ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೋರೆವೆಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ೬ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಅಲೋಚನೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ? I am sorry, ಈ ರೀತಿ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ತಾವು ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ, ದಯಮಾಡಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೆಗ್ಯೂಲರ್ ಪ್ಯಾನೆಲ್ನಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತ ಹಣ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ದುರಾಡಳಿತವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬೀಳಗಲ್ಲ. ಜನ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೆಲಸ ಇರಬಹುದು, ಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಇರಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರ ಸಮರೂಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿತು, ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆ ಮತ್ತು ದುಃಖ ಎರಡು, ಆಗುತ್ತವೆ. ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ದುರಾಡಳಿತದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪಕ್ಷದವರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಮಂತ್ರಿಯವರು. ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಭಾವ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರಿಸಾರಿ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಂದಲ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸ್ಟೇಷನರಿ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಫರ್‌ಫಾರ್ಮ್ ೭ರಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ೨೨೦ ಲಕ್ಷ ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಸನಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ೯೫.೯೭ ಲಕ್ಷ ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಸನಕ್ಕೆ ೪೫ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆರ್.ಎಲ್.ಇ.ಪಿ.ನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ೫೩.೮೩ ಲಕ್ಷ ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ೧೮.೪೫ ಲಕ್ಷ ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕ್ಲೀನಾಗಿ ಓಡಿ, ಆತುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ೩೯.೬೯ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಹಾಸನಕ್ಕೆ ೧೩೧ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ೧೯೬೯.೯೩ ಲಕ್ಷ. ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟರಾವಯ್ಯನವರು ನಮಗೆ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ರಿಂಗ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸಭೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨೦೦ ಕೆರೆ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ವೆಂಕಟರಾವಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಿ, ನಾನು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದರ ಗಹನತೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯ ಬೇರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇನೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ.

ವರದಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವುದು

ಗಂಗಾರಾಂ ಕಟ್ಟಡದ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ದೇಸಾಯಿಯವರ ವರದಿ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾರಾಂ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದು ಹೋದ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ, ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿ ದೇಸಾಯಿಯವರ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿತ್ತು, ಸದರಿ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗ ವರದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೋರಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಶನಿವಾರವೇ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ರಜಾ ಇದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಇಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ವರದಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ೬ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಮೇಲೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಸಭೆಯು ೬ ಗಂಟೆ ೪೫ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ

ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.)